

Xuất khẩu gạo gặp nhiều thách thức

Kim ngạch xuất khẩu gạo của cả nước từ đầu năm đến nay tăng cao là tín hiệu vui của nhiều doanh nghiệp. Tuy nhiên, các doanh nghiệp xuất khẩu gạo ở Thái Bình vẫn chưa được hưởng niềm vui ấy bởi nhiều thách thức đòi hỏi phải có giải pháp tổng thể để vượt qua.

5 tháng đầu năm, Công ty TNHH Hưng Cúc chỉ xuất khẩu được 50 container với 690 tấn gạo, kim ngạch đạt 357.000 USD.

Theo thông tin từ Cục Xuất nhập khẩu (Bộ Công Thương), xuất khẩu gạo của Việt Nam trong gần 5 tháng đầu năm nay đã vượt mốc hơn 1 tỷ USD với sản lượng xuất khẩu hơn 2 triệu tấn, duy trì ở mức cao hơn so với các nước như Thái Lan, Ấn Độ. Dự báo xuất khẩu gạo của Việt Nam sẽ tăng trưởng trong những tháng tới với các thị trường tiềm năng như Trung Quốc, Bangladesh, Iran, Sri Lanka và các nước khu vực châu Âu như Đức, Ý, Pháp...

Bối cảnh xuất khẩu gạo của cả nước là thế nhưng tại Thái Bình các doanh nghiệp vẫn loay hoay tiếp cận những cơ chế, chính sách ưu đãi mà các FTA mang lại cũng như chưa thể đẩy mạnh xuất khẩu được bởi đang gặp nhiều vướng mắc. Là một trong những doanh nghiệp xuất nhập khẩu gạo uy tín ở Thái Bình nhưng từ đầu năm đến nay Công ty TNHH Liên

Hạnh (cụm công nghiệp thị trấn Vũ Thu) chưa thể đưa một container hàng nào qua biên giới. Ông Trần Hữu Hạnh, Chủ tịch Hội đồng thành viên Công ty chia sẻ: Những năm trước, chúng tôi xuất khẩu vào thị trường Philippines, Malaysia, Trung Quốc hơn 10.000 tấn gạo/năm. Thế nhưng từ khi dịch Covid-19 bùng phát và nhất là 5 tháng đầu năm nay hoạt động xuất khẩu gặp rất nhiều khó khăn. Chúng tôi không có vùng nguyên liệu chuyên canh để thực hiện chuỗi sản xuất đáp ứng đơn hàng lớn của đối tác. Trong xu thế, người tiêu dùng ngày càng ưa chuộng gạo dinh dưỡng, gạo chất lượng cao organic thì chúng ta chưa có quy hoạch, quy trình sản xuất để đáp ứng. Chưa nói xuất khẩu, ngay việc Công ty chúng tôi mỗi năm có nhu cầu hàng nghìn tấn gạo để chế biến thành bún, phở ăn liền nhưng nguồn nguyên liệu tại

chỗ không có phải đi thu mua từ miền Trung và miền Nam với cước vận chuyển quá cao.

Thống kê của Phòng Quản lý xuất nhập khẩu (Sở Công Thương), Thái Bình có 4 doanh nghiệp xuất nhập khẩu gạo nhưng chỉ có 1 doanh nghiệp còn duy trì được hoạt động xuất khẩu. Từ đầu năm đến nay, tổng sản lượng xuất khẩu gạo chỉ đạt gần 700 tấn, kim ngạch xuất khẩu đạt gần 360.000 USD. Bà Ngô Thị Liên, Trưởng phòng Quản lý xuất nhập khẩu cho biết: Tỉnh ta có hơn 150.000ha lúa/năm, tổng sản lượng đạt khoảng 1 triệu tấn thóc/năm nhưng số lượng thóc, gạo xuất khẩu lại quá ít. Các hiệp định ngạch, tiểu ngạch và những hàng rào kỹ thuật khác của một số nước khiến cho thu lỗ. Hàng xuất đi rồi doanh nghiệp không lấy được tiền hoặc bị lưu kho quá lâu, không giao được hàng mà cũng không thể thu hồi.

Hiệu quả giống lúa TBR225 kháng bạc lá

Thứ trưởng Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn Lê Quốc Doanh thăm điểm liên kết sản xuất lúa giống TBR225 có gen kháng bạc lá tại xã Thụy Ninh (Thái Thụy).

Với nông dân xã Thụy Ninh (Thái Thụy) TBR225 là giống lúa không còn xa lạ khi thực hiện liên kết sản xuất với Công ty Cổ phần Tập đoàn Thai Binh Seed (Thai Binh Seed). Tuy nhiên, vụ xuân năm 2022 là vụ đầu tiên Thụy Ninh gieo cấy giống TBR225 có gen kháng bạc lá, cũng là vụ xuân hứa hẹn cho năng suất lúa cao, ước đạt 75 tạ/ha.

Ông Phan Văn Tuấn, Giám đốc HTX SXKD DVNN xã Thụy Ninh cho biết: Vụ xuân năm 2022 là vụ đầu tiên Thụy Ninh liên kết với Thai Binh Seed gieo cấy giống TBR225 có gen kháng bạc lá để sản xuất lúa giống. HTX xây dựng 4 điểm với diện tích 82ha, trên 230 hộ tham gia. Có thể khẳng định, chưa năm nào sản xuất nông nghiệp gặp nhiều khó khăn như năm nay khi giá phân bón tăng cao; rét đậm đầu vụ ảnh hưởng lớn tới thời vụ, sinh trưởng của cây lúa; tháng 4, tháng 5 vẫn còn các đợt không khí lạnh kèm mưa lớn khiến sâu bệnh hại phát sinh, diễn biến phức tạp. Tuy nhiên, nông dân rất tích cực trong thực hiện các biện pháp chăm sóc, phòng, trừ sâu bệnh nên lúa sinh trưởng, phát triển tốt, đáp ứng được thời vụ, dự kiến TBR225 có gen kháng bạc lá cho năng suất đạt 75 tạ/ha.

Chỉ còn nửa tháng nữa lúa của gia đình ông Nguyễn Văn Hoàng cho thu hoạch, niềm vui rạng rỡ trên

khôn mặt người nông dân khi ngắm nhìn ruộng lúa tốt bởi bởi. Ông Hoàng chia sẻ: Nhà tôi cấy giống lúa TBR225 từ nhiều năm nay, giống lúa này rất dễ chăm, ít sâu bệnh, phát triển rất tốt. Kỹ thuật chăm bón cũng như các giống lúa khác nhưng cho năng suất vượt trội hẳn. Giờ chúng tôi lại bị chinh phục bởi giống TBR225 có gen kháng bệnh bạc lá. Tôi nhận thấy trong quá trình sản xuất, giống lúa này có 5 đặc điểm nổi bật là: hạt lúa nảy mầm tốt và rất đều; cây lúa sinh trưởng và phát triển rất tốt; lúa đẻ nhánh khỏe, cây to và cứng cây; khi cây lúa giai đoạn làm đồng đến giai đoạn trổ bông đều đồng loạt, tập trung chứ không trổ lác đác từng gié và đặc biệt, giống lúa mới này rất sạch sâu bệnh. Suốt vụ, tôi chỉ phải phun phòng bệnh đạo ôn cổ bông khi lúa trổ, giờ lúa đang giai đoạn chín súa, cây lúa, hạt lúa đẹp.

Là giống lúa thuần được công nhận giống quốc gia năm 2016, nhiều năm nay giống lúa TBR225 của Thai Binh Seed đã được nông dân xã Thụy Ninh noi rập, nông dân trong và ngoài tỉnh nói chung ưa chuộng, chiếm tỷ trọng cao trong cơ cấu các giống lúa chủ lực của nhiều địa phương. Ông Phan Văn Tuấn cho biết thêm: TBR225 là giống lúa có tiềm năng, năng suất trong nhóm cao nhất của tập đoàn giống lúa thuần hiện nay, chất lượng gạo ngon, thời

gian sinh trưởng ngắn. Xã Thụy Ninh đã đưa TBR225 vào gieo cấy được khoảng 12 vụ. Tuy nhiên, bên cạnh những ưu điểm nổi bật trên, giống lúa này còn một hạn chế đó là vẫn có khả năng nhiễm bạc lá ở thể nhẹ nên ít nhiều ảnh hưởng tới năng suất, hiệu quả kinh tế. Vì vậy, việc chuyển gen kháng bạc lá vào giống lúa TBR225 đặc biệt, Công ty thu mua lúa tươi ngay tại ruộng với giá bằng 1,3 lần giá thị trường tại thời điểm thu mua nên nông dân rất phấn khởi, nhiều hộ gieo cấy với quy mô lớn.

Trong chuyến thăm mô hình liên kết sản xuất lúa giống TBR225 có gen kháng bạc lá của Thai Binh Seed tại xã Thụy Ninh vừa qua, Thứ trưởng Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn Lê Quốc Doanh nhận định: Vụ xuân năm 2022, dù thời tiết bất thuận trong suốt các giai đoạn phát triển trong quá trình gieo cấy, tạo thuận lợi cho sâu bệnh hại phát triển song qua kiểm tra đồng ruộng, lúa sáng hạt, sạch sâu bệnh, nhất là bệnh bạc lá và đạo ôn, dự kiến cho năng suất cao. Thứ trưởng mong muốn Thai Binh Seed tiếp tục đầu tư khoa học kỹ thuật, chọn tạo nhiều giống lúa chất lượng giúp nông dân nâng cao hiệu quả sản xuất.

NGÂN HUYNH

Sản xuất cây màu hè ở Kiến Xương

Nông dân xã Vũ An (Kiến Xương) chăm sóc cây màu hè.

Dù không phải là địa phương có nhiều lợi thế trong sản xuất cây màu hè nhưng để nâng cao hiệu quả sử dụng đất nông nghiệp, nhiều xã trên địa bàn huyện Kiến Xương đã tích cực chuyển đổi diện tích cây lúa kém hiệu quả sang trồng cây màu cho giá trị kinh tế cao, mở rộng diện tích cây màu hè năm sau cao hơn năm trước.

Tại thôn Đồ Lương, xã Vũ An trải dài trên những cánh đồng là màu xanh của cây dưa gang xuất khẩu. Bà Trần Thị Sim cho biết: Mặc dù đã 74 tuổi song tôi vẫn trồng 1,6 sào

dưa gang. Cũng trên diện tích này, vụ xuân vừa rồi tôi thu về 5 triệu đồng từ cây đậu tương và sau khi thu hoạch xong tôi trồng ngay dưa gang xuất khẩu. Thuận lợi nhất là có HTX lo đầu ra, đầu vào nên người dân yên tâm sản xuất, nếu thời tiết thuận lợi chắc chắn tôi sẽ thu về 5 triệu đồng từ cây màu hè. Ông Nguyễn Quang Thế, Giám đốc HTX SXKD DVNN xã Vũ An cho biết: Vụ màu hè năm nay, xã Vũ An phần đầu trồng 18ha, đến nay đã trồng được 12ha, trong đó chủ lực là cây dưa gang xuất khẩu. Ngay sau khi thu hoạch, cây đậu tương vụ xuân, từ cuối

tháng 4 nông dân trong xã bắt đầu xuống giống trồng cây màu hè. Hiện có khoảng 40% diện tích dưa gang đang ra hoa, đậu quả. Đây là cây trồng có thể mạnh ở địa phương bởi HTX đã liên kết bao tiêu sản phẩm loại cây này 20 năm nay. Bình quân mỗi sào người dân thu được 2 tấn dưa mang về 4 triệu đồng. Đặc thù của cây này là thời gian sinh trưởng ngắn, thời vụ chỉ từ 55 - 60 ngày. Năm nay dự kiến đến ngày 10/6 bắt đầu cho thu hoạch dưa, mỗi sào thu từ 4 - 5 tấn, tổng sản lượng ước đạt 500 tấn. Để có được diện tích trên, HTX đã tuyên truyền, vận động

bà con chuyển đổi cơ cấu cây trồng, chuyển những vùng cây lúa kém hiệu quả sang trồng cây màu có giá trị kinh tế cao. Ví dụ, trong 18ha có 12ha đất chuyên màu, 6ha đã chuyển từ đất trồng lúa kém hiệu quả. Như vậy từ 1 vụ lúa xuân người dân trồng được 2 vụ cây màu cho thu nhập bình quân trên 7 triệu đồng/sào, cao gấp nhiều lần so với cây lúa.

Tại xã Vũ Ninh, do ảnh hưởng của thời tiết nên thời vụ trồng cây màu hè chậm hơn mọi năm. Theo kế hoạch, toàn xã trồng 10ha cây màu hè, trong đó chủ lực là cây dưa gang và đậu tương xuất khẩu. Bà Nguyễn Thị Huệ, Giám đốc HTX SXKD DVNN xã Vũ Ninh cho biết: Cây màu hè quy hoạch trồng trên đất cây màu xuân nhưng do ảnh hưởng của thời tiết nên thời gian thu hoạch cây màu hè trồng lùi lại từ 10 - 15 ngày. Để kịp thời vụ, HTX đã chủ động xây dựng kế hoạch, cấp giống cho nhân dân để làm mẫu hoặc trồng trực tiếp cây màu cách rẽ lạc xuân để tra hạt dưa, khi thu hoạch lạc thì đưa bắt đầu phát triển. Ngoài ra, địa phương cũng chuyển đổi một phần diện tích từ trồng dưa sang cây đậu tương vào đầu tháng 6. Đây là những cây trồng được HTX liên kết ký hợp đồng bao tiêu sản phẩm. Bình quân mỗi sào năng suất đạt 2 tấn dưa, người dân thu về 3,6 triệu đồng trong khi chi phí sản xuất thấp, thời gian trồng ngắn. Vì thế, HTX đã tuyên truyền người dân chuyển từ cấy lúa kém hiệu quả sang trồng cây màu cho giá trị kinh tế cao. Cụ thể, sẽ chuyển 5ha cây lúa mùa kém hiệu quả sang

trồng cây đậu tương, năng suất đạt từ 3,5 - 4,5 tạ/sào, thu nhập từ 3 - 4 triệu đồng/sào. Cùng với đó, HTX và doanh nghiệp cung ứng trả chậm toàn bộ đầu vào như giống, phân bón, thuốc bảo vệ thực vật cho người dân. Là người gắn bó nhiều năm với cây màu hè, ông Lại Văn Tạo, thôn Nam Sơn cho biết: Tranh thủ thời tiết thuận lợi ra đồng rẽ cây lạc để tra hạt dưa. Năm ngoài tôi trồng dưa thu về 3,5 triệu đồng nên hy vọng năm nay dưa tiếp tục được mùa, được giá.

Theo kế hoạch, huyện Kiến Xương phần đầu diện tích trồng cây màu hè năm nay đạt trên 1.800ha. Để đạt được mục tiêu trên, Phòng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn huyện đã chỉ đạo các xã, thị trấn xây dựng đề án, kế hoạch sản xuất cụ thể, gắn liền từ vụ xuân đến vụ hè. Ngoài diện tích trồng trên đất chuyên màu, huyện khuyến khích các địa phương tuyên truyền người dân mở rộng diện tích cây màu hè từ vùng cây lúa kém hiệu quả. Để sản xuất cây màu hè đạt hiệu quả kinh tế cao, thời gian tới Phòng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn huyện khuyến cáo bà con nông dân chủ động phòng, trừ sâu bệnh, có biện pháp chăm sóc hợp lý để cây màu sinh trưởng, phát triển tốt. Bên cạnh đó, hướng dẫn nông dân sử dụng thuốc bảo vệ thực vật theo đúng nguyên tắc để có sản phẩm an toàn, tạo uy tín, thương hiệu cho sản phẩm; quan tâm theo dõi chặt chẽ thị trường để có hướng sản xuất hợp lý, cung ứng đúng nhu cầu của thị trường, hướng tới sản xuất bền vững, mang lại hiệu quả kinh tế cao.

THU THUY

Một số biện pháp khắc phục lúa, rau màu bị ảnh hưởng sau mưa

Sau những trận mưa đã làm cho nhiều diện tích lúa, rau màu bị ảnh hưởng. Do vậy, bà con cần chú ý một số biện pháp sau:

+ Đối với cây lúa:

- Những diện tích lúa bị đổ cần tiến hành dựng cây, buộc túm theo chiều nghiêng của cây lúa, tuyệt đối không dựng ngược lại phía sau, sẽ làm gãy gốc lúa.

- Trong điều kiện thời tiết có mưa, trời âm u, ẩm độ không khí cao, cần tranh thủ khi thuận lợi phun phòng bệnh đạo ôn cổ bông và chống đen lạt hạt cho lúa. Đặc biệt trên các chân ruộng trũng hâu, ruộng cấy một số giống lúa mẫn cảm, dễ nhiễm bệnh như: BC15, TBR225, Đài thơm 8, Nếp... nhất thiết phải phun phòng bệnh đạo ôn cổ bông 2 lần (lần 1 khi lúa thấp thò trổ, lần 2 khi lúa trổ thoát hoàn toàn).

- Thường xuyên theo dõi tình hình thời tiết, kiểm tra đồng ruộng để phát hiện các đối tượng sâu bệnh hại (như bệnh bạc lá, đạo ôn cổ bông, rầy...) để có biện pháp phun trừ kịp thời.

+ Đối với rau màu:

- Những diện tích rau màu đã trồng ra ruộng

Tháo cạn nước trong ruộng càng sớm càng tốt. Khi nước rút cần xử lý sâu bệnh mặt ruộng và vun gốc.

Kích thích bộ rễ, bộ lá phát triển bằng cách tưới lần Supe hòa loãng đồng thời phun các chế phẩm sinh học như KH, PennacP, Siêu lân... Kết hợp phun thuốc phòng, trừ bệnh như Validacin, Anvil, Rhidomin... nhằm hạn chế một số bệnh hại như bệnh lở cổ rễ, héo xanh... và kích thích bộ rễ phát triển.

Tiến hành dọn sạch cỏ dại, cắt tỉa các thân cành bị dập, gãy sau mưa tạo điều kiện cho ruộng thông thoáng, hạn chế nấm bệnh.

Lưu ý: Nên làm khum vòm che bằng lưới đen hoặc nilon cho rau khi trời mưa để thân lá không bị dập nát. Khi trời tạnh ráo thì mở ra và tiến hành chăm sóc như bình thường.

- Với cây con đang giai đoạn trong bầu

Cần dùng nilon trắng che mưa cho bầu. Dùng lân pha loãng để tưới cho cây con giúp bộ rễ phát triển khỏe. Sau mưa cần chú ý phun phòng bị bệnh lở cổ rễ cho cây bằng thuốc Validacin.

Sau đó tốt nhất cứ 4 - 5 ngày tưới hoặc phun 1 lần bằng thuốc Validacin (dạng nước của Nhật). Trước khi trồng ra ruộng 1 - 2 ngày nên phun thuốc trừ sâu kết hợp với thuốc Validacin.

TRUNG TÂM KHUYẾN NÔNG THÁI BÌNH